

Representantforslag 90 S

(2011–2012)

fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Kenneth Svendsen, Christian Tybring-Gjedde og Jørund Rytman

Dokument 8:90 S (2011–2012)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Kenneth Svendsen, Christian Tybring-Gjedde og Jørund Rytman om graderte parkeringsbøter

Til Stortinget

Bakgrunn

Mange har opplevd frustrasjon over å få en stor parkeringsbot fordi betalt parkeringstid har utløpt og man er noen få minutter for sent tilbake til bilen. I slike tilfeller gir manglende innbetaling av noen få kroner en bot som kan være over 100 ganger høyere enn den betalingen man har unnlatt å gjøre. Mens det offentlige parkeringsgebyret i dag ligger på 500 kroner, er det ikke uvanlig at private parkeringsselskaper krever 700–800 kroner i gebyr for feilparkering. Parkeringsklagenemnda har tidligere godtatt kontrollavgifter på over 700 kroner, men samtidig slått fast at beløpet nærmer seg smertegrensen.

I mange tilfeller står sanksjonen åpenbart ikke i rimelig forhold til overtredelsen. Det er særlig ved mindre alvorlige overtredelser at en høy kontrollavgift oppfattes som urimelig av forbrukeren. Det oppleves eksempelvis urimelig å få fra 500 til 700 kroner i bot hvis man har betalt for parkering, men kommer noen minutter for sent tilbake, eller hvis man har glemt å trekke lapp der det er gratis å parkere. I slike tilfeller har man forsøkt å følge samfunnets spilleregler, men mottar likevel en kraftig reaksjon ved regelbrudd.

Forslagsstillerne mener store parkeringsbøter primært må brukes mot personer som ikke bryr seg om parkeringsreglementet. Derfor bør det gjøres endringer i lovverket, slik at størrelsen på parkeringsbøter

gjenspeiler noenlunde uaktsomheten eller grovheten i feilen som er gjort.

Det bør ikke være slik at parkeringsselskapene og det offentlige skor seg på at folk parkerer feil. Derfor bør det innføres et system hvor parkeringsbøter graderes til bedre å gjenspeile hvor lenge kjøretøyet har stått parkert over tiden. For eksempel kan man legge til grunn at en parkeringsbot ved manglende betalt avgift skal utgjøre maksimum 5 ganger timepris inntil man når botens maksimumsnivå. Prisnivået vil være såpass høyt ved bøtelegging at man ikke stimuleres til å spekulere i ikke å betale parkeringsgebyr, men samtidig ikke dramatisk høyt dersom man bare er kort tid forsinket til å hente bilen, eller betale for ytterligere parkeringstid. Rent praktisk kan bot ilegges og utregnes ved at bilbruker må innfri boten i parkeringsautomaten for å få «gebyrtiden» til å slutte å telle. Dersom boten ikke innløses i parkeringsautomat vil den løpe til man når maksimum gebyrbeløp, og betales som vanlig bot tilsvarende som i dag. Man kan også vurdere en minstesats på for eksempel 50 eller 100 kroner, slik at man ikke starter på null kroner. Dagens maksimalgrenser på hhv. 300 kroner og 500 kroner kan imidlertid opprettholdes.

Feilparkeringen som er til hinder for trafikk og utrykningskjøretøy, m.m. bør ikke omfattes av en slik regelendring. Myndighetene bør likevel ikke ha anledning til å ilegge full bot dersom parkeringsbestemmelsene er svakt angitt. Et eksempel er reglene om at man må parkere minst fem meter fra der veikanten slutter å svinge etter et kryss. De færreste biliere har med seg målebånd, men det blir nesten påkrevd med dagens strenge praktisering av disse reglene. Problemet hadde imidlertid enkelt latt seg løse dersom punktet man kunne parkere fra var angitt med en liten strek. Begrenset mulighet til bøtelegging bør gjelde på parkeringsplasser der oppmerkingen er dårlig, eller vanskelig å se. I et tilfelle var streken på par-

keringsfirkantene dekket av grus, hvorpå parkometervakten kostet stripen synlig og ıla bot.

Videre bør forbrukeren få betale for parkering på etterskudd når omstendighetene er spesielle, som hvis man parkerer utenfor et sykehus og er i et akutt behov for sykehustjeneste. Da er det forferdelig å måtte ta stilling til om man har stått parkert i to eller fem timer. I slike tilfeller må forbrukeren få utstrakt anledning til å betale etterskuddsvis for tiden kjøretøyet faktisk har stått parkert. Her må det presiseres at parkeringssystemene varierer rundt om i landet. Mange sykehus har parkeringssystemer der man betaler ved utkjøring fra parkeringsplassen, slik at dette ikke er noe problem.

Om parkeringsbøter

Parkeringsbøter kan deles inn i «kontrollavgift» som er parkeringsbot fra privat selskap og «parkeringsgebyr» som er parkeringsbot fra kommunen. De private selskapene har et eget (privat) regelverk i standardvilkår fra Parkeringsklagenemnda. § 5-3 i standardvilkårene for privat parkeringshåndhevelse lyder som følger:

«Kontrollavgiften bør ikke overstige størrelsen på parkeringsgebyret etter forskrift om offentlig parkeringsregulering og parkeringsgebyr.»

Ettersom denne bestemmelsen viser til det offentliges forskrift om parkeringsbøter, vil en endring i disse også virke inn på de parkeringsfirmaene som er medlem i Parkeringsklagenemnda. Et problem er imidlertid at Parkeringsklagenemnda godtar bøter som er langt høyere enn det forskrift om offentlig parkeringsregulering og parkeringsgebyr (parkeringsforskriften) foreskriver. Dette kan tale for et forbud mot å overgå forskriftens fastsatte grenser.

Etter parkeringsforskriften § 13 kan tilleggsavgift ilegges på steder der avgiftparkering er innført. Er kvitteringen ikke plassert godt synlig, eller er det oppgitt feil tid ved parkering i område eller på plasser der det er bestemt at fører av kjøretøyet selv skal oppgi tid for parkering, kan det også ilegges tilleggsavgift. Det kan bare ilegges en tilleggsavgift for samme overtredelse, uten hensyn til hvor lenge kjøretøyet har stått parkert eller om flere bestemmelser er overtrådt. Tilleggsavgiften er 300 kroner.

Gebyr kan etter parkeringsforskriften § 14 ilegges ved stans eller parkering i strid med vegtrafikkloven, trafikkreglene, skilteforskriften og parkeringsforskriften. Det kan bare ilegges et gebyr for samme parkering, uten hensyn til om flere bestemmelser er overtrådt. Gebyret er 500 kroner. Gebyr skal ikke ilegges

hvis det kan ilegges tilleggsavgift. Det er unntak dersom stansen eller parkeringen har voldt eller kunne ha voldt alvorlig trafikkhindring eller fare for person eller gods. Da er det vegtrafikklovens alminnelige straffebestemmelser som gjelder.

Uavhengighet

Parkeringsklagenemnda har seks medlemmer, hvor leder og nestleder er advokater, to medlemmer er fra Forbrukerrådet, og to medlemmer er rullerende medlemmer fra parkeringsselskapene. Videre har nemnda et styre med tre medlemmer, hvorav to er fra parkeringsselskaper og en fra Forbrukerrådet. Så er spørsmålet om dette sikrer nødvendig uavhengighet, og om andre klageordninger i parkeringsselskap utenfor Parkeringsklagenemnda opererer med tilstrekkelig uavhengighet. Uavhengighet er både viktig for en seriøs saksgang og viktig for at parkeringskunders interesser skal bli tilstrekkelig ivaretatt. Man bør derfor gå igjennom ordningene slik de fungerer i dag og vurdere om det bør fastsettes generelle retningslinjer som sikrer uavhengighet.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen fastsette regler for illeggelse av parkeringsbøter, der kort tidsoverskridelse medfører lav bot, og der boten øker proporsjonalt etter hvor lenge kjøretøyet står parkert over tiden.
2. Stortinget ber regjeringen fastsette regler for illeggelse av parkeringsbøter, der det ikke gis anledning til å gi maksimal bot dersom parkeringsregler/markering er svakt angitt.
3. Stortinget ber regjeringen fastsette regler slik at parkering kan betales på etterskudd uten bot i spesielle tilfeller, som ved akutt behov for sykehustjeneste og lignende.
4. Stortinget ber regjeringen endre regelverket slik at parkeringsselskaper i større grad må følge satsene for gebyr og tilleggsavgift fastsatt i forskrift om offentlig parkeringsregulering og parkeringsgebyr.
5. Stortinget ber regjeringen gjennomgå klageordninger for parkeringsbøter og om nødvendig fastsette generelle retningslinjer som sikrer uavhengighet i klagenemndene.

28. mars 2012